

† KYRKJEHELsing

KYRKJELYDSBLAD FOR ØSTERØY

NR. 1 • FEBRUAR 2015 • 40. ÅRGANG

Overnatta i kyrkjerommet

Kort tid før jul blei trusopplæringstiltaket Lys vaken arrangert både i Gjerstad og Haus kyrkje.

Glade jul med Bruvik blandakor Side 4

Kven var Trygve Gulbranssen? Side 9-11

Omset Péturssons salmar Side 16

OSTERØY PRESTEGJELD TILSETTE/RÅD OG UTVAL

Kyrkjekontoret ved Rådhuset har opningstider
mandag, tysdag, torsdag og fredag kl. 08.30-14.30.
Onsdag stengt.

Tlf. 56 19 22 80
Epost: kyrkje@osteroy.kommune.no
Heimeside: www.osteroy.kyrkja.no

Tilsette:

Kyrkjevevje Helge Kolstad
tlf. 56 19 22 80

Sokneprest Tom Sverre Tomren
tlf. 56 19 22 82 / mobil 456 36 893

Sokneprest Inge Sørheim
tlf. 56 19 22 83 / mobil 906 20 046

Organist Per Inge Hove
tlf. 56 19 22 93 / mobil 976 57 481

Organist Baard Eikaas
tlf. 56 19 22 84 / mobil 936 72 224

Trusmedarbeidar Helga A. Mjelstad
tlf. 56 19 22 85 / mobil 480 95 658

Kontormedarbeidar Ruth Hauge
tlf. 56 19 22 86

Kyrkjeleg fellesråd

Jenny Eikeland, Hamre, leiar.
Margrethe R. Ådland, Haus, nestleiar.
Wenche Fiskeseth, Bruvik
Liv Skår, Gjerstad
Jan Roald Myking, Hosanger
Audun Mosevoll, Osterøy kommune
Inge Sørheim, Bjørgvin biskop.

Soknerådsleiarar

Gjerstad: Sveinung Hartveit
Hosanger: Jan Roald Myking
Hamre: Marit Angelskår
Haus: Madli Hannisdal
Bruvik: Wenche Fiskeseth

KYRKJEHELSING

Kyrkjelydsblad for Bruvik sokn, Gjerstad sokn,
Hamre sokn, Haus sokn og Hosanger sokn.

Stoff til neste nummer kan sendast til :
kyrkje@osteroy.kommune.no

Neste utgåve kjem torsdag 19. mars.
Redaksjonen avsluttast fredag 6. mars.

Layout og trykk: Molvik Grafisk

Helsing frå kyrkjevevja

Kjære ostringar!

Du sit no med kyrkjebladet for Osterøy i hendene. Ved første augekast kan det sjå ut for at dette er ei heilt vanleg utgåve av Kyrkehelsing, men det er det ikkje.

AV HELGE KOLSTAD

Frå og med fyrste utgåve av Kyrkehelsing i 2015 er kyrkjebladet vårt ein del av prostibladet for Arne og Åsane. Dette har samanheng med at vår redaktør gjennom mange år, Kristoffer Foldøy, sluttar som redaktør i desse dagar. Kristoffer har saman med redaksjonsnemnda, som er Hild Breivik og Madli Hannisdal, gjort ein sær god jobb med kyrkjebladet.

Osterøy blei frå og med 1. mars 2014 ein del av Arne og Åsane prosti. I prostia i Bergen kjem det ut kyrkjelydsblad som er eit fellesprosjekt i prostiet. Det betyr at prostiet er utgjevar for kyrkjelydsbladet, der åtte sider er kyrkjelydsstoff og tolv sider er prostistoff. På dei åtte sidene med kyrkjelydsstoff, er det kyrkjelyden som fullt ut bestemmer innhaldet. Når det gjeld dei sidene med prostistoff, har kvar enkelt kyrkjelyd ein person med i redaksjonsnemnda og gjennom det innverknad på skal som skal stå i prostidelen.

Osterøy kyrkjeleg fellesrådet har vedteke at vi for 2015 går i samarbeid med prostibladet for Arne og Åsane. I løpet av dette året skal vi vurdere kva vi gjer for neste år og framover. I midten av februar skal det vera eit fellesmøte mellom sokneråda og fellesrådet på Osterøy der vi mellom anna skal drøfte framtida til Kyrkehelsing. Dei vedtak som vert fatta der, er viktige når det gjeld framtida til kyrkjebladet.

Dette nummer av Kyrkehelsing er det siste som Kristoffer Foldøy hjelper til med å få ut. Han har vore redaktør sidan januar 2008. Vi vil takke Kristoffer for den gode jobben han har gjort i alle desse åra. Svært mange gjev kyrkjekontoret attendemeldingar på at dei er svært nøgde med bladet. Dersom bladet ikkje kjem i postkassen i rett tid, er dei ikkje seine om å etterlyse det.

Takk til Kristoffer for vel utford jobb for Kyrkehelsing.

TAKK FOR GOD INNSATS: Dette nummer av Kyrkehelsing er det siste som Kristoffer Foldøy hjelper til med å få ut. Han har vore redaktør sidan januar 2008. (Foto: Privat)

Lys vaken i adventsnatta

I november blei Lys vaken, eit av dei store trusopplæringstiltaka i Den norske kyrkja, arrangert både i Gjerstad og Haus kyrkje.

AV TRUSMEDARBEIDAR
HELGA ASKELAND MJELSTAD

Barna førebur seg på adventstida og får overnatta ei natt i kyrkjerommet. Dette er både høgtideleg og spennande.

Handlaga englar

Ei flott gruppe 10-åringar deltok 22.-23. november, for å få dette med seg. Dei møtte i Gjerstad kyrkje laurdag ettermiddag til kyrkjevandring, songøving, skattejakt på museet, taco og formingsaktivitetar. Bak i kyrkja hengde dei opp ein blå himmel med gull- og sølvstjerner, som dei laga saman. Dei kunne ta med heim kvar sin flotte, handlaga engel. Det vart seint før dei kunne leggja seg laurdagskvelden. I ti-tida sat alle stille i ring på golvet, for å sjå og høyra om førebuingstida til julemysteriet.

Forteljinga om skomakaren

Med alle godt plasserte i soveposane, kunne me lytta til forteljinga om skomakaren, Papa Panov, som gjekk og venta besøk av Jesus. Han hjelpte mange ulykkelege menneske, som fór forbi verkstaden i løpet av kvelden, men han gjekk stadig og venta på Jesus.

«Det du har gjort mot ein av desse mine minste, det har du gjort mot meg» sa Jesus. Dette var også teksten me fekk høyra då me feira gudsteneste søndag formiddag. Lys

vakne barn deltok med song, tekstlesing og lystenning på denne gudstenesta. 10-åringane fekk Det nye testamentet i gåve frå kyrkjelyden.

Sjette gongen

10-åringane i Haus markerte adventsnatta frå 29.-30. november med overnatting i Haus kyrkje. Her var det sjette gongen Lys vaken blei arrangert. Mange 10- og 11-åringar over heile Noreg feira Lys vaken adventsnatt akkurat denne natta.

Innhaldet denne helga var nokså likt som i Gjerstad, men skattejakt foregikk i prestehagen. Dette fordi ein av leiarane kunne fortelja at der hadde foregått eit sjøslag like utanfor Haus langt tilbake i tid. Eit skip

fullasta med skattar sokk i dette slaget, og historia fortel at ein del av skattane vart skylde inn til prestegarden.

Fann skattekista

Dette måtte sjølvstekt undersøkast, så ungane tok ut på ekspedisjon med tende lommelykter. Jammen fann dei også ei kiste til slutt. Innhaldet i kista vart avslørt utpå kvelden. Dersom nokon vil vita kva skatt dei fann, må de spørja ein 10-åring i Haus. Etter ei natts søvn i kyrkjerommet, feira me gudsteneste med tenning av det første adventslyset.

Takk til ivrige og lys vakne barn både i Gjerstad og Haus kyrkje! De er velkomne til Kode B på Raknestunet 6. februar.

Adventskonsert i Bruvik

Søndag 30. november 2014 var bygdefolk frå Bruvik og gjester samla til adventskonsert i kyrkja. Programmet var sett saman av lokale krefter og songlaget Alvidt/Manger, dirigert av Liv Skoglund.

TEKST: WENCHE FISKESETH
FOTO: OTTO MO

Etter at soknerådsleiar Wenche Fiskeseth hadde ønskt velkommen og orientert om programmet, fekk kantor Baard Eikaas ordet og koordinerte konserten vidare. Først song vi saman *Gjer døra høg*, før Selma Skjold Olsen tende adventskransen til første vers av songen *Tenn lys*.

Avdelinga med songlaget var originalt og repertoaret overraskande. Særleg hausta dei applaus for *Da Kristus ble født i Bolivia*, som har tekst og melodi av Arne Dagsvik frå 1993. Seinare i konserten hadde dei ei ny avdeling med juleviser frå Puerto Rico, og også noko av Jakob Sande.

Medan kyrkjelyden song *Folkrefrelsar til oss kom*, tende konfirmantane den sjuarma lysestaken. Bruvik sine ungdomsmusikarar var dei neste på programmet. Med gitar, fiolin, bass og to songsolistar framførte dei rytmiske og harmoniske julehymner.

Baard Eikaas leia oss gjennom ein salme før han presenterte Bruvik blandakor: Ein gjeng i alderen fire til sju år. Dei song vakkert *Glade jul* for foreldre, besteforeldre og alle oss andre. Ungdomsmusikarane kom tilbake med ei framføring av *Det hev ei rosa sprunge* som gjekk over i allsong. Konserten blei avslutta med kyrkjekaffi og sosialt samvære.

Prostkassen

Ytring

AV PROST ØYSTEIN SKAUGE

Alt starta med ei ytring. Det var ein som sa noko. Ytra seg. Gav uttrykk for noko stort og viktig. Noko som starta ei oppdrydding i kaos.

Ord lydde. Ikkje så veldig mange i første omgang. Men dei var kraftfulle: «Det skal bli lys!»

Det var den første ytring i tida.

Seinare har vi forstått at ord ber kraft i seg. Ord kan rydde opp i det meste. Også i kaos. Skapingsorda gjorde det. Det vart lys. Det vart liv. Det vart orden.

Ytringar kan vere enkle. Få ord. Berre ein setning. Men dei kan endre på mykje. Ytringar kan verte ståande som historiske pælar. Ord som vart overskrifter. Gode sitat. Minneord.

Ytringar kan vere gode. Skapande. Etter at dei vart sagt fram, kom forløyninga. Sanninga som sette fri og utløyste skapartrongen. Eller diplomatievnene. Forhandlingsløyninga kom på bordet. Nokon sa det gode ordet. Den innhaldsrike setninga.

Ytringar kan vere vonde. Vonde av vrang vilje. Vonde av hemntankar. Vonde gjennom misforståingar. Å tale slik at alle forstår og skjønner og aksepterer det som vert sagt er ei enorm utfordring.

Ikkje alle ytringar er ord. Nokre ytringar er symboltunge. Av og til uforstålege. Kanskje også slik at dei berre glimtar til ei kort stund. Så er dei borte. Vi hugsar om Jesus at han ved ein anledning vart utfordra av dei skriftlærte til å seie noko om ei kvinne som var gripen på fersk gjerning i ekteskapsbrot. Han sa ingen ting. Men han ytra seg. Han skreiv. Ord i sand. Han bøyde seg ned og skreiv på jorda. Vi veit ikkje kva som stod der.

Vi treng ikkje alltid ytre oss så kraftfullt. Vi treng ikkje alltid svare så tydeleg. Ord i sand. Strekar på jorda. På eit papir. Ytringar. Vi skal tale. Vi skal la ord lyde. Tydeleg. Med kraft.

Men også med klokskap. Ytringar er ein rett. Ikkje ei plikt.

Ytringar skal rydde i kaos. Skape lys. Blande kreativitet med orden og rett. Slik det hende i opphavet. Då stig det vakre fram. Ikkje det heslege, dødsfarlege og skremmande.

Han ytra seg. Kreativiteten var overveldande gjennom alt han sa. Etterpå kunne han sjå. Alt var godt.

Eg lyttar. Finst det ei kraftfull røyst inn i vår tid? «Det skal bli lys!»

Takk!

Vi takker alle dere som var med og støttet driften av menighetsbladet i 2014. Vi håper at dere også vil være med i 2015. og at du som ikke fikk gitt ditt bidrag dette året, blir med og gir din støtte i 2015 slik at vi slipper å belaste menighetens driftsregnskap.

Vi er inne i et nytt driftsår, og kan nå hilse menighetene på Osterøy, som nå er en del av prostiet, velkommen til samarbeidet om menighetsbladene våre. For 2014 har vi dessverre måttet avslutte regnskapet med et underskudd på 30.000 kroner. Dette skyldes at trykkeutgiftene er blitt større samtidig med at gaveinntektene til drift av bladet er blitt mindre.

Vi håper at du og mange flere dette året vil være med å bidra til at vi får et positivt resultat og benytter vår vedlagte giro. På forhånd takk til dere alle for støtten!

For styret i menighetsbladet
Karsten Epland

Kirkeakademiets vårprogram

Bjergvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen. Program for våren 2015 er nå klart.

- **Onsdag 11. februar kl. 19.00** i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgt. 5: Forfatteren Elisabeth Aasen tar oss med på en kvinnehistorisk vandring i Vågsbunnen.
- **Torsdag 5. mars kl. 18.00** i Rådhuskantinen: Dialogmøte mellom vennene Stian Kilde Aarebrot (rådgiver i Humanetisk forbund og redaktør av Humanist) og prest Didrik Söderlind (leder av nettverket Substans). Brevene de har skrevet til hverandre er blitt til boken Presten og ateisten.
- **Onsdag 11. mars kl. 19.00** i Kafé Magdalena: Domprost og leder av Bjergvin kirkeakademi Jan Otto Myrseth innleder til refleksjon og samtale om folkekirkens utfordringer, etter at kongens kirkestyre nå er avviklet.
- **Onsdag 15. april kl. 19.00** i Kafé Magdalena: Stein M. Wivestad, som underviser i pedagogikk ved NLA Høgskolen, vil utfordre alle voksne til å tenke over hvilket forbilde vi gir til neste generasjon. Hvordan er vi overfor barn, og hvordan bør vi være?
- **Mer informasjon:** www.kirkeakademiene.no/about/vest/bjorgvin-kirkeakademi/

Velkommen til Osterøy!

I forbindelse med at prostigrensene ble endret ifjor, er nå menighetene i Osterøy kommune blitt en del av Arna og Åsane prosti. I den sammenheng har de fem menighetene i Osterøy valgt å inngå i samarbeidet om menighetsbladene, med åtte lokalsider og 12 fellessider. Osterøy vil fortsatt gi ut ett blad for alle de fem menighetene.

Arna og Åsane prosti består nå av, i alfabetisk rekkefølge:

- Arna sogn med Arna kirke
- Biskopshavn sogn med Biskopshavn kirke
- Bruvik sogn med Bruvik kirke
- Eidsvåg sogn med Eidsvåg kirke
- Gjerstad sogn med Gjerstad kirke (Hordaland)
- Hamre sogn med Hamre kirke
- Haus sogn med Haus kirke
- Hosanger sogn med Hosanger kirke
- Salhus sogn med Salhus kirke
- Ytre Arna sogn med Ytre Arna kirke
- Åsane sogn med Åsane gamle kirke og Åsane nye kirke

KIRKEBYGG MED LANG HISTORIE: Hamre kirke er en langkirke med korte korsarmer. Den ble reist i år 1622, og restaurert i 1653, 1945 og 1949. Tidligere stod det en stavkirke på samme tid, reist i 1024 etter at det ble bestemt at Hamre kirke skulle være hovedkirke (fjerdingkirke) for hele Nordhordland. (Foto: Nina Aldin Thune)

OMSET PÉTURSSONS PASJONSSALMAR:

– Om eg får utgitt salmane og kven som har interesse av dei, veit eg enno ikkje, seier Arne Brunvoll.

Omset femti uvanlege salmar

Arve Brunvoll har gitt seg i kast med å omsette dei femti pasjonssalmane av Hallgrímur Pétursson. Salmane er krevjande å arbeide med, og den islandske prestens historie vekker oppsikt den dag i dag.

AV TOR KRISTIANSEN

– Hallgrímurs salmar er lange, ofte mellom 13 og 20 vers. Men eg har stor sans for dei, seier Arve Brunvoll.

Salmane utfaldar Jesu lidingshistorie i høve til menneskets konkrete synder, og syng om nåde av at Kristus har bore straffa for at vi skal gå fri.

Oppteken av salmeskatten

– Det er vel ikkje salmar som våre kyrkjelydar vil syngje som heilskap i dag, men eg trur dei kan vere gode meditasjonstekstar, til bruk i einerom eller saman med andre, seier han.

Teologen Arve Brunvoll har heile livet vore oppteken av salmeskatten. Sju av hans eigne salmar og 44 han har omsett har fått plass i den nye salmeboka. Det er fleire år sidan han gjekk av som professor ved Norsk Lærarakademi i Bergen. Dermed har han betre tid til å bryne hovudet på salmestrofer.

Frå islandsk til norsk

Det er nokre år sidan han òg fekk spørsmålet om å gjere noko med salmane til Hallgrímur

Pétursson. No er han godt i gang, og har alt omsett 30 av dei 50 pasjonssalmane. Brunvoll leitar etter Hallgrímur si røyst i strofe for strofe, og innrømmer at arbeidet er krevjande. Islandsk ligg nær norsk, men har sine kasus og andre ordendingar og ordstillingar. Å forstå meininga eit ord har, er ikkje alltid like lett. Ordet «valds-mann» er til dømes for islendingane ein øvrigheitsperson som har rett til å bruke makt.

Rømde frå Island

– Den originale diktaren skal få kome til orde, også i forma. Tekstane skal ikkje moderniserast, meiner Brunvoll.

– Tida må på eit vis synast i tekstane. Her er ein poesi skriven før Martin Opus sitt strenge regelverk kom.

Hallgrímur Pétursson vart fødd i 1614 og døydd i 1674. Han var son av ein klokkar og vart tidleg foreldrelaus. I unge år rømde han til fastlands-Europa og vart smedlærling.

Frikjøpte fangar

Ein omreisande prest hjalppte han å kome inn på Vor Frue Skule i København. Der fekk han siste skuleåret som oppgåve å gi undervisning i kristendom til ei gruppe islendingar som var kjøpt fri frå ni års fangenskap i Algerie. Ein av dei, den gifte kvinna Gudridur Simonardottir, som var 16 år eldre, hadde han eit forhold til, og ho vart gravid. Pétursson følgde henne og dei andre fangane tilbake til Island. Der fann dei ut at mannen hennar var død.

Slapp pisking

Etter ein lang prosess fekk dei gifte seg med kvarandre. Dei slapp pisking, men Hallgrímur måtte betale ei bot. Hallgrímur arbeidde først som fiskar, og vart omsider utnemnd til prest. Ògså det var uvanleg fordi han ikkje hadde fullført si utdanning i København. Dei 50 pasjonssalmane skreiv han då han var spedalsk. Deira skildring av Jesu liding, som samstundes er ei kristen botsforkynning, er rekna som noko av den beste religiøse diktninga i verda.

Dagsaktuell salme

En av de nye salmene i Norsk salmebok er «Nøden står for våre dører», skrevet av Sindre og Gisle Skeie, sønner av den kjente presten, forfatteren og salmedikteren Eyvind Skeie.

AV ESTRID HESSELLUND OG SINDRE EIDE

Noen ganger skjer det at nøden blir så aktuell og nærværende at til og med en salmedikter må forandre en av sine tekster. Det skjedde for Sindre Skeie en dag i Bergen i 2011. Han var med på å planlegge et arrangement som skulle foregå i Johanneskirken, og her var det meningen at en av hans salmer skulle avslutte kvelden.

Søkte asyl i Johanneskirken

Skeie hadde funnet en passende avslutningssalme, en han selv karakteriserer som en koselig kveldssalme. Men like før arrangementet skulle holdes, søkte 15 asylsøkere tilflukt i kirken. Menighetsrådet bestemte at ingen arrangementer skulle foregå der så lenge de oppholdt seg i kirken. Arrangementet ble flyttet til et annet lokale, og Sindre Skeie opplevde det nå meningsløst å avslutte kvelden med en «koselig» kveldssalme. Han fant derfor frem en tidligere tekst, som broren Gisle hadde satt melodi til i 2007, og bearbeidet den.

Endret salmeteksten

Slik kom nå det første verset til å lyde: «Nøden står ved våre dører, banker på og vil bli sett. Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?» Den opprinnelige versjonen av denne salmen var allerede kommet med blant salmene som skulle inn i Norsk salmebok 2013. Skeie henvendte seg til prosjektleder for salmeboken og ba om at salmen nå måtte endres. Heldigvis ble dette godtatt. Den står på nr. 366, og er blitt en av de mange nye diakonale salmer som er på vei inn i menighetssangen.

EN SALME FOR VÅR TID: – Det jeg prøver på, er å treffe en tone som gjør at det kristne budskapet kan klinge inn i menneskelivet her og nå, sa Sindre Skeie i et intervju med menighetsbladene på begynnelsen av fjoråret. (Arkivfoto: Magne Fonn Hafskor)

Vender om på tiggerbegrepet

«Nøden står for våre dører» kan synges i sammenheng med alle fire diakonale søyler: nestekjærighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Den utfordrer oss: «Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?» Og vi ser oss selv i speilet som presten og levitten som skyndet seg forbi da en stakkars mann ble skamlått. Skeies bønn i vers 2 vender om på tiggerbegrepet: «Prøv oss en gang til! Å herre, om din nåde tigger vi».

Det er vi som har behov for å tigge. Tigge om tilgivelse (kyrie eleison), tigge om hjelp og nåde, tigge om å få troens glød tilbake. Melodien understreker teksten på forunderlig vis. Spill eller syng de første tonene, og du hører klart en ambulanse eller sirene. Og Kyrie eleison-omkvedet blir som et sunget utropstegn etter hvert vers.

Estrid Hessellund og Sindre Eide er forlagskonsulenter i Eide forlag, med Norsk salmebok 2013 som særlig arbeidsområde.

De nære ting

Den irske forfatteren James Joyce (1882-1941) står for meg som en av de ypperste språkkunstnerne noensinne.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Flere av verkene hans foreligger i ypperlige oversettelser til norsk, blant annet hovedverket Ulysses (1922), oversatt av Olav Angell. Det beste er likevel å lese han på originalspråket, gjerne i en slik utgave der hele det lille forfatter-skapet er samlet mellom to permer.

En fin inngang er novellene hans, som er samlet i boken Dubliners (norsk tittel: Dublinere). Selv liker jeg aller best den som heter De døde. Denne finnes også i en vakker filmversjon fra regissøren John Huston (1906-1987), og med datteren Anjelica Huston i den ene hovedrollen. Dette var for øvrig den siste filmen Huston regisserte, og den kom på kino først etter hans død. Ifølge den amerikanske filmkritikeren Pauline Kael regisserte han fra rullestolen, med oksygenlange i nesen.

Handlingen i både filmen (som er veldig tro mot originalteksten) og novellen er lagt til det årlige nyttårsselskapet hos søstrene Morkan. Hovedpersonen, Gabriel Conroy (spilt av Donald McCann, som selv var fra Dublin), får her en ny opplevelse av sin kone Gretta (Anjelica Huston), når hun, etter selskapet, forteller om sin barndomsforelskelse Michael Furey. Da Gretta skulle reise hjemmefra for å begynne på en klosteskole, ligger han syk. Likevel kommer han hjem til henne for å ta avskjed. Han dør en uke senere av sykdommen.

Denne fortellingen minner meg alltid på at vi må leve livet mens vi har det. Glede oss over hverandre mens vi har hverandre. Være raue og åpne med hverandre. Her er min egen oversettelse av slutten på novellen. Paret er nå hjemme igjen fra nyttårsselskapet. Etter at de har gått til sengs, blir Gabriel liggende og tenke på det konen hadde fortalt:

Alle blir før eller siden til skygger, tenkte han. Det er bedre å gå over til den andre siden full av mot og lidenskap, enn å langsamt visne hen med alderen. Han tenkte på hvordan hun, som lå ved siden av ham, hadde bevart i hjertet sitt bildet av elskerens øyne da han fortalte henne at han ikke lenger ønsket å leve.

Gabriels øyne ble fylt med tårer. Han hadde aldri følt slik selv mot noen kvinne, men han visste at en slik følelse måtte være kjærlighet. Tårene samlet seg tettere i øynene hans. Delvis oppslukt av mørket utenfor syntes han å ane formen av en ung mann som stod under et dryppende tre. Andre former var i nærheten.

Hans sjel hadde nærmet seg den regionen der det bor enorme herskaver av de døde. Han var bevisst, men kunne ikke begripe deres egensindige og flimrende eksistens. Hans egen identitet ble filtrert ut i en grå og ubåndgripelig verden: den solide verden i seg selv, som disse døde en gang hadde vært en del av, virket minkende og i oppløsning.

Det hadde begynt å snø igjen. Han betraktet søvnig de mørke solufargede snøflakene, som falt skrått i lyset fra gatelykten utenfor. Tiden var kommet for å reise vestover. Ja, avisene hadde rett: det snødde over hele Irland. Snøen falt på alle deler av den mørke sentrale sletten, på de treløse åsene, den falt mykt på Bog of Allen og lenger vestover, inn i de mørke og evig foranderlige bølgene som slo inn mot Shannon. Den falt også på alle deler av den ensomme kirkegården på bakken der Michael Furey lå begravet. Snøen drev tett mot de skjeve korsene og gravstøttene, på inngangsportens spyd, på de nakne tornebuskene.

Det var som om sjelen hans mistet pusten et øyeblikk, mens han hørte hvordan snøen falt umerkelig gjennom universet, umerkelig som nedstigningen mot deres siste slutt, ned mot alle levende og de døde.

James Joyce i Zürich, 1918. (Foto: Ukjent)

Abbedissen

begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90

Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Bergen Omegn

BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Tom Wilson

Heine Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700

www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST

2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Åsane

Begravelsesbyrå

v/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Arna Gravferdsbyrå AS

Lakslia 14
5260 Indre Arna

Ragnhild Th. Kristing – Marit I. Hope – Torstein A. Jenssen

Tlf. (hele døgnet) 55 24 08 08

Koba Christensen

BEGRAVELSESBYRÅ

125 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter, løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207
55 31 80 01

Løiten Lys Bergen

Løiten
Lys

www.loiten-lys-bergen.no

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPE
BLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

STOR BLOMSTERBUTIKK

...med godt utvalg til alle anledninger.

Brudebuketter.
Sorgbinderi m.m.

Hageland

ÅSANE HAGESENTER

TLF: 55395600

asane@hageland.no

XL BYGG ADOLF JAHNSEN

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00
www.adja.no e-post: post@adja.no

Vil du annonsere i Menighetsbladene for Arna og Åsane?

Ta kontakt med Torill på

995 50 787

Begravelsesbyrået for byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE
GRAVFERD

LESES SOM DIKT: Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket bør nytes, ikke slukes. De smaker kanskje best senhøstes og om vinteren. Og så skal man skal gi seg god tid. Leses som dikt; langsomt - med ettertanke.
(Illustrasjon: Hans Gudes maleri «Vinterettermiddag» (1847), som er brukt som omslagsillustrasjon på enkelte utgivelser)

Og bakom synger skogene – fortsatt

Hjemme ble det lest mye høyt. Mange av bøkene er blitt stående som spesielle for meg, og når jeg senere har lest dem, er det nesten som jeg hører mammas stemme for mitt indre øre. En av disse er Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket.

TEKST: THRUDE DEISZ

Bøkene trolbandt meg fra første setning: «*Berghamrene over Jomfrudals djup blånet med vikende linjer i høstveldens kaldrå luft. Bakom var himmelen som luende varme med et drag av blod, der solen sank. På den ytterste hammeren sto en bjønn, mørk som berget, og været ned mot den brede bygda, hvor tåken røyk over tjern og bekkefar.*»

Hevner slektningene

Her treffer vi den aldrende bamsen som føler seg uhiren og kviafull med tanke på vinteren, det er nesten så vi får medynk med den. Men vi får også en uhyggelig forutanelse om ting som skal skje, og den første kunnskap om menneskene nedi dalene.

Torgeir, bonden på Bjørndal, går - mot bedre vitende - etter den blakke bjørnen. Ikke fordi oppfordringen kommer fra presten, men fordi en slik bjørn drepte far hans, brøren og en av sønnene. Og så dør Torgeir i bjørnefavnen med kniven i bjørnens hjerte og «et beskt smil om munnen» - fordi han har hevnet slektningene

sine - og fordi han «ikke er kleinere karen enn forfedrene sine».

Den svarte silkehesten

Først var det nok spenningen, kjærlighets-historiene og den særegne atmosfæren som betok meg. Jeg ventet utålmodig på at de lange naturskildringene og alle Gammel-Dags tanker om hev og Gud og Mammon skulle ta en ende, så jeg kunne få høre mer om det jeg da syntes var spennende: Slagsmålene, de fascinerende menneskene og ikke minst Adelheid og den svarte silkehesten.

Senere har jeg stadig oppdaget nye ting å sette pris på, men pussig nok har jeg fremdeles samme ideene om hvordan alt og alle så ut som den første gangen. Og uten at jeg skal frata andre lesere muligheten til å danne seg sine egne «bilder», vil jeg nevne at Gulbrandsens «Jomfrudals djup» bestandig har vært Tokagjelet - slik gamleveien var før - da skrekkslagne turister stirret fra bussvindue og rett ned i avgrunnen.

Følger fire generasjoner

Trygve Gulbrandsen ble født i Oslo i 1894. Han var forretningsmann, bankmann, journalist og veldig opptatt av friidrett, før han i 40-årsalderen konsentrerte seg om driften av egen gård på Hobøl i Eidsberg, der han døde 68 år gammel. Foreldrene kom fra gårdsmiljø. Mye av kunnskapen hans kom antakelig fra deres beretninger om livet på landet.

Han debuterte i 1933 med «Og bakom synger skogene». De to neste årene kom «Det blåser fra Dauingfjell» og «Ingen vei går utenom». Denne trilogien er en saga som tar for seg fire generasjoner av Bjørndals-slekten. Handlingen foregår i Øst-Norge på 1800-1900-tallet. Det er Torgeirs to sønner Dag og Tore og deres samtidige dette handler om.

En annen verden

Språkstilen er spesiell, og kan gi assosiasjoner til Håvamål. Man settes slik i rett modus, og kan bare belage seg på å stige inn i en annen verden. Disse romanene rommer det meste.

TOBAKKSGRØSSIST: Trygve Gulbrandsen på en av sine forretningsreiser på 1920-tallet. (Foto: Ukjent)

Kulturhistorie med smått og stort om daglig liv og arbeid. Om hvordan krigene i Norden og det øvrige Europa påvirket landet langt inn i bygdene. Her er motsetninger av mange slag. Bygdene imellom, by og land, handel og jordbruk, kårfolk, storbønder, offiserer av varierende kaliber, en mangfoldig embetsstand, de forskjellige stenders opposisjon mot hverandre, og ringeakten for alt de tror er «under» dem. Vi finner mennesket på sitt beste og verste. Intens avindsyke, ditto sladder, mistro overfor alt ukjent, arroganse og hovmod, kryptende servilitet, maktsyke og pengebegjær, trass, overmøt, hat, hevn, og barmhjertighet.

Selv om motsetningene var store og steile, så var menneskenes følelser og tanker langt fra fjerne. «*Ti sed og skikk forandres meget, men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager. Man har lyst og egenvilje på den ene siden og Guds lover og plikten på den annen*». Disse ofte siterte ordene er Sigrud Undsets, men de passer godt i Trygve Gulbrandsens verden også, og selv om objektene for lyst og egenvilje kan variere, så er de faktisk almene den dag i dag.

Skrevet med innsikt

Fremfor alt evner forfatteren å gi oss adgang til enkeltmenneskers indre. Hvordan noen mann i den grad kan sette seg inn i kvinners liv og følelser er likefrem forbløffende. Han fornemmer også hvordan det er å være sky og innadvendt og skulle etterfølge en sterk og mektig far. Beskrivelsene av kusken Syver Bakpås, Jørn Mangfoldig og «Mekkal» Hogger, er til å smile og gråte av. Til tider antyder han forsiktig, og lar leseren tenke videre selv. Her er mye spennende usagt mellom linjene.

Felles for folket på Bjørndal var gamle regler om at gudsfrykt og plikt, nøkternhet, hederlig og hardt arbeid utvikler det beste i folk. Dette levde de etter, og dette så de resultater av. Skogene og alt de var opphavet til av penger og makt kom til å spille stor rolle på Bjørndal. Et annet aspekt hos Trygve Gulbrandsen er hvor bevisste folk var med tanke på onde makter. Samtidig som de hadde en absolutt kullsviertro

på korsets makt, og hva et «Fader Vår» kunne utrette, om så de underjordiske og Hinmannen selv gikk i både for folk og fe.

Konflikt mellom nord og sør

Innbyggerne i den «Brede bygd» var både misunnelige og mistroiske når det gjaldt naboene i nord. De kvitte seg ikke for å sette ut rykter om at de var rakkerpakk og manndrapere. Selv når de fikk bevis for det motsatte, vegret de seg for å se noe positivt fra den kanten. Det var derfor et ondt og økende konkurranseforhold mellom bredbygdingene og Bjørndals-folket.

Bøkene er spennende og romantiske, med modige menn og ditto kvinner, som trosser skikk og bruk når de blir følelsesmessig engasjert. Mann kommer tett innpå livet til et fasinerte persongalleri. Her er nydelige lavmælte kjærlighetshistorier, ironi, sarkasme og knusktørr humor; spesielt er begynnelsen av bind to ganske frydefull.

Underfundig humor

Detaljene, og den underfundige humoren, gjør stoffet levende. Det er som om forfatteren virkelig kjenner personene sine på godt og ondt, er glad i dem som de er, og maler portrettene med sin fineste pensel. Og så kjenner en seg igjen i menneskenes tanker og reaksjoner. Både natur og menneskeskildringene er varme og vare. Det knirker av skikkelig vinter når folk hentes til julegilde i slede av kusken Syver Bakpås, og han putter dem under lune bjørnefeller, før de ville svarthestene fra Bjørndal kaster seg ut i en eventyrlig kanefart i måneskinnet.

Ane Hamarrbø, dalens urgamle «orakel», er fåmælt som slekten ellers - men klarsynt og meget frittallende når hun først åpner munnen. Det første møtet hennes med nykenen på Bjørndal er kostelig: «- Du er ingen ungsau ser jeg - gift på fjerde måneden og like rett i livet. Jeg hadde tenkt å ta imot nytt liv her før jeg kom i jorden - men da får du ikke sove bort tiden din». Therese var en «dame fra byen», men hun var hissig og kjent for å være «drøy i munnen». Dessuten hadde hun gått inderlig på

tvers av skikk og bruk en gang. Men hun hadde guts og selvsikkerhet nok til å ta imot ny lærdom på et fremmed sted, og «det ble henne til glede all hennes livsdag, at hun ikke hadde tatt Anes barske ord ille opp».

Tar oppgjør med seg selv

I «Det blåser fra Dauingfjell» møter vi vill sorg og menneskelig avmakt i kamp mot nådeløse naturkrefter, og møte med døden. Her berettes om unge Dags problemer med seg selv, forholdet til faren, ekteskapet og egen farsrolle. I sorg og raseri trasser han alle gamle advarsler og begir seg opp i det fjellet folk skal holde seg unna, noe som selvsagt får følger. Og mens bikkjen hans «illhyllende» står igjen i uværet og ser Dag forsvinne oppi dødningskallen, sitter *han* til slutt - i «dødens øyenbryn», og tar et fortvilet oppgjør med seg selv.

Han tenker på dem hjemme som han er så inderlig glad i, hvor lite han har formådd å gi uttrykk for det, og han husker «grøssende klart» Ane Hamarrbøs regel: «Den som stiger på Dauingfjell - han møter døden - før dag blir til kveld». Dag innser hvor godt han har hatt det, at han alltid har gått sine egne veier, alltid tenkt *bare* på seg selv. Nå vil han så gjerne leve, men det er for sent. Denne gangen har overmøtet ført ham for langt.

Skeptisk til menn

Kulturkonflikt blir det når den sky og tause jegeren fra skogene møter den intellektuelle og nesten i hjel-opppradde Adelheid, bispinnens datterdatter, som besitter alle tenkelige dyder og kunnskaper, men er oppdradd til å tro at ingen mann er til å stole på.

På Bjørndal oppdager hun en ny type menn, så totalt forskjellige fra byens selskapslover - som skjuler sine gule hjerter under snehvite kalvekryss og gjør hosene grønne hos henne, mens den velhavende, aldrende apotekerer tålmodig vaker og venter på at fattigdommen skal ta knekken på stoltheten hennes - så hun sier ja til hans gjentatte frierifremstøt.

Tar vare på sine

Her er så mye Trygve Gulbrandsen ønsker å formidle. Viktigheten av at mennesker virkelig *snakker* sammen, og hvor veldig vanskelig dette er for mange som egentlig står hverandre så nær, kommer forfatteren stadig tilbake til. Han vet hvordan stri stolthet, mistolkning av ting en tror en ser, og manglende kommunikasjon kan få fatale følger. Her er mye fremsynt psykologi og simpelthen overraskende «ekteskapsrådgivning», som vi kan ta til oss noen hver.

Hovedpersonen Gammel-Dag er en imponerende skikkelse med naturlig autoritet, både utseende og vesen avtvinger respekt. Han er skogsmann og jeger, men også bonde med hode for handel og ny kunnskap. Noen finner ham fryktinggytende, og det sies at han er hard og nådeløs, spesielt i pengesaker. I gitte situasjoner kan han være overraskende mild, skjønt de har det ikke med å vise følelser på Bjørndal. Men de har i blodet at man skal ta vare på sine, enten det er de aller nærmeste eller dalens befolkning for øvrig.

Hele og ærlige mennesker

Beskrivelsen av Gammel-Dag som bestefar er

SUKSESS PÅ STORT LERRET: Den tyske regissøren Paul May gjorde suksess i 1959 med filmen «Und ewig singen die Wälder», basert på «Og bakom synger skogene». Året etter kom oppfølgeren «Die Erbe von Bjørndal» [Arvingen til Bjørndal], regissert av Gustav Klimts sønn, George Uicky. (Illustrasjon: Filmplakat laget av Hellmuth Ellgaard)

rørende og morsomt; han tenker i et øyeblikks selvinnsikt at han visst aldri har gitt seg særlig tid med egne sønner. Adelheids møster, Eleonore Ramer, er et fornøylig bekjentskap. Hun sier også mye av det hun mener - på tvers av all oppdragelse. De «finner» hverandre, Gammel-Dag og hun, sannsynligvis fordi de begge er hele og ærlige mennesker. Men vi finner også grelle, ubehagelig realistiske og hjerteskjærende avsnitt, som det gjør direkte vondt å lese.

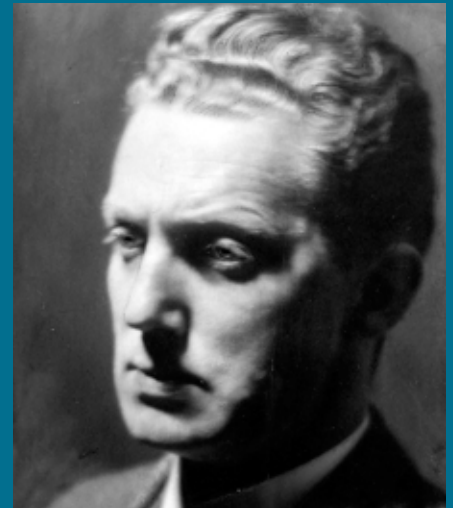
Hele livet slåss den klarsynte Gammel-Dag mot egen stolthet, hevgjerrighet og maktsyke. I den anledning diskuterer han inngående både med Vårherre og seg selv. Krisen kommer når det går opp for ham at selv det gode han har gjort egentlig var egoisme, som en slags avlat til Gud. Han *bør* nok på sin venn kaptein Klinge, men det er hans sarte svigerinne, Jomfru Dorthea, som tross sitt eteriske ytre og tandre vesen, virkelig når inn til ham, en kveld hun moter seg opp, og blant annet ber ham vise *barmhjertighet* mot sin neste, i en samtale han kommer til å huske resten av livet.

En dikters verk

Trygve Gulbrandsen ga ikke ut flere bøker. Antakelig skyldes det negativ kritikk fra den litterære «eliten» i Norge. På denne tiden skulle det nemlig være stinkende realisme og helsvart elendighet. Ikke ville de ha ham med i Forfatterforeningen heller. Hadde bøkene kommet hundre år tidligere, ville sannsynligvis alt vært annerledes. For da blomstret nasjonalromantikken.

I utlandet derimot ble bøkene varmt mottatt. De ble oversatt til 30 språk og kom i kjempeopplag. «*Trygve Gulbrandsens trilogi er av de aller beste verk norsk litteratur har tilbudt oss på årevis. En sterk og fullstendig bondeskildring, rakrygget og hel. Den har spenning og liv, den er varm og inderlig*» skrev svenske Aftonbladet, mens anmelderen i britiske Daily Telegraph mente at «*denne boken har alle gode egenskaper: Styrke, skjønnhet, sammenheng, tendens, nøkternhet, driv og ikke minst; handling. Dette er en dikters verk, om noen bok noen gang har vært det*».

Trygve Gulbrandsen

Trygve Gulbrandsen, 1920
(foto: Aschehoug forlags bildearkiv)

- Den norske norsk forfatteren, forretningsmannen og journalisten Trygve Emanuel Gulbrandsen (1894-1962) er best kjent for å ha skrevet Bjørndaltrilogien, med de tre romanene Og bakom synger skogene (1933), Det blåser fra Dauingfjell (1934) og Ingen vei går utenom (1935). Disse er oversatt til mer enn 30 språk og solgt i over 12 millioner eksemplarer.
- Trygve Gulbrandsen ville gi leserne mer enn bare underholdning, og særlig ønsket han at ungdommen skulle få tilbake noen idealer som ifølge ham var viktige for all menneskelig utvikling. Målet var å motvirke litteraturen etter første verdenskrig, som han mente var normoppløsende gjennom å oppfordre til fri seksualutfoldelse og å forkaste kristen-humanistiske verdier.
- «Jeg har virkelig villet noe med disse bøkene. De har en viss tendens, en tendens som i mangt og mye vender seg mot tidens avguder. Som sportsmann har jeg vært så mye sammen med ungdom at jeg har forstått, at mange har tatt skade av den forståelsesløse primitiviteten og negativiteten, av den grove naturalismen og ofte slibrige sensualiteten, som møter dem i så godt som all etterkrigs-litteratur» sa han selv i et intervju med Svenska Journalen for mars 1937.
- Han var også kjent som idrettsjournalist i bladet Idrætsliv, som han drev sammen med P. Chr. Andersen og Einar Staff. Mange av de mest kjente og typiske artiklene skrev han som korrespondent for Idrethsliv og Aftenposten under Sommer-OL i årene mellom 1920 og 1936.
- Gulbrandsens egentlige levebrød var som tobakksgrossist; sammen med sine kompanjonger importerte han tobakk, sigarer, sigaretter, piper og lignende. Under hans ledelse ble engrosfirmaet det største i sitt slag i Norge.
- Da Max Tau, med hjelp fra Tore Hamsun, flyktet fra Tyskland til Norge i 1939, var Trygve Gulbrandsen en av de første som åpnet sitt hjem for ham. Det ble begynnelsen på et livslangt vennskap.
- Etter den tyske invasjonen av Norge 9. april 1940 solgte han seg ut av tobakksforretningen, da han innså at de store importhindringene som fulgte i krigens kjølvann ville gjøre det vanskelig å fortsette.
- Samme år flyttet Gulbrandsen med familien til Hobøl gård i Eidsberg. Her realiserte han bonde-dømmen, og til tross for at han selv ikke tok del i de daglige fysiske gjøremålene la han ned mye arbeid og planlegging i gårdsdriften.
- Den tyske okkupasjonsmakten gjorde flere forsøk på å få han til å stille opp på ulike arrangementer. Dette var en påkjenning for Gulbrandsen, som ikke hadde noe til overs for den nasjonalsosialistiske ideologien.

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS i Bergen trenger nye medarbeidere!
Inntakskurs starter 16. februar.

Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig og samtidig oppleve personlig utvikling? Som frivillig kan du velge mellom å lytte til mennesker på telefon eller chatte med dem på internett. Du får full opplæring og oppfølging underveis, og vi kan tilby et utviklende personlig og sosialt fellesskap.

Tjenesten er velordnet og forutsigbar, og kan fint tilpasses jobb, studier eller pensjonisttilværelse.

For mer informasjon, ring 55 32 58 45 / 941 83 654, eller se www.kirkens-sos.no/bjorgvin

Kirkens SOS er Norges største og eldste krisetjeneste på telefon og internett.

Kirkens SOS

Skapt i Guds ikon

I tradisjonelt ortodokse land som Hellas og Russland er dei heilage bileta – ikonane – uttrykk for ein århundrelang kyrkjeleg praksis. Interesse for denne særeigne sakrale kunsten er no aukande blant kristne med ulik kyrkjeleg bakgrunn.

TRIPTYK: Dette ikonmaleriet av Solrunn Nes er eit 108 x 65 cm stort forprosjekt til ei utsmykking, og viser Kristus i Majestet, Johannes Døyparen og Maria med Jesusbarnet.

AV SOLRUNN NES

Blant ortodokse kristne er ikonkunsten ein integrert del av både gudstenestelivet og det personlege andaktslivet. Katolikkar med bysantinsk ritus i Ukraina, Midtausten og Nord-Afrika er meir fortrulege med ikonkunsten enn katolikkar i den vestlege verda. Også mange menneske utan ei bestemt religiøs tilknytning kjenner seg tiltrekt av ikonane – gjerne på grunn av den estetiske uttrykkskrafta dei representerer.

Gud midt blant oss

Det var rapporten om kor vakre gudstenester grekarane feira som gjorde utslaget då fyrst Vladimir av Kiev i 988 valde den ortodokse kristendomsforma for landet sitt. Det som er vakkert appellerar til djupe nivå i menneskesinnet. Kurerane som hadde vore til stades under ei gudsteneste i Hagia Sofia i Konstantinopel, kom tilbake og fortalde korleis mosaikkane, songen, røykelsen, ja, heile atmosfæren i dette veldige tempelet hadde gjort inntrykk på dei: «Vi visste ikkje om vi var i himmelen eller på jorda. Ein slik herlegdom og venleik finst ikkje nokon stad på jorda; vi kan ikkje skildra det. Vi visste berre at der er Gud midt blant menneska».

Ikon til restaurering

Det greske ordet ikon tyder bilete. Då Gud skapte mennesket, skapte han det i sitt bilete – i sitt ikon. Denne formuleringa seier noko om at mennesket, i kraft av å vera ein avglans av Guds eige vesen, har ein eineståande stilling og verdi. Fornuft, vilje og evnen til å elska er dømme på menneskelege eigenskapar med guddommeleg opphav. Men dette vakre ikonet som mennesket er, vart formørka i og med syndefallet. Det strålende gullet og dei sterke, lysande fargane vart dekkja av lag på lag med feilteig i «tankar, ord og gjerningar». Berre Guds fullkomne ikon –

Kristus sjølv – kan restaurera dette tilsmussa biletet. Paulus seier om Kristus at «han er bilete (ikon) av den usynlege Gud» (Kol 1, 15). Ifylgje denne ikonteologien kan frelse forklarast som ein restaureringsprosess der mennesket vinn tilbake sin tapte herlegdom.

Regelbunden kunst

Ikonkunsten er ein regelbunden kunst både i form og innhald. Ettersom ikonet er eit visuelt uttrykk for det kyrkja lærer verbalt, arbeider målarar i samsvar med autoriserte modellar. Slik vert gjenkjenning og kontinuitet sikra. Eit påfallande trekk ved ikonkunsten er nettopp at formspråket har endra seg så lite på mange hundre år. Men eit tradisjonelt motiv kan utførast i mange variantar og vil alltid bera preg av handlaget til den enkelte målarar. Eit ikon er ein materiell gjenstand som refererer til ein andeleg realitet. Men som alt anna, kan også eit ikon misforståast eller misbrukast. Ikonet kan reduserast til å verta eit investeringsobjekt eller inngå som eit estetisk objekt på linje med andre vakre gjenstandar. Dersom ikonet vert oppfatta som berre interessant i seg sjølv, eller vert tillagt magiske eigenskapar, misser det sin symbolfunksjon og står i fare for å verta eit idol (ein avgud) istaden.

Mikrokosmos

Kyrkja er eit stort tredimensjonalt ikon – eit mikrokosmos utforma som eit hierarkisk ordna univers. Ei fullt utsmykka ortodoks kyrkje er dekorert frå kuppelen og nedover mot golvet med veggmaleri eller mosaikk. Øvst oppe i kuppelen tronar Kristus Pantokrator – Allherskaren. Det er som om universets Herre ser ned på kyrkjelyden frå himmelen. Han er innskriven i ein sirkel og omgjeven av englar. I trommelen er gjerne profetar avbilda, medan dei fire evangelistane er plasserte i dei fire felte som dannar overgangen til veggene. Der finn vi 12 ulike scenar frå Jesu liv som tilsvarar dei største festane i løpet av kyrkjeåret. Dersom plassen tillet

IKONKUNSTNAR MED KATT: Solrunn Nes i arbeid med «Josef med Jesusbarnet». (Foto: Privat)

det, kan motiv frå Marias liv eller framstillingar av helgenar opptre lenger nede. Den figurative utsmykkinga sluttar i skulderhøgde. Slik vert det tydeleg at dei nolevande menneska – som sjølv er «ikonar» – vert del av eit fellesskap som sprengjer tid og rom når dei stig inn i kyrkja. Skiljet mellom koret og skipet er markert av ein biletevegg – ein ikonostase – som inneheld fleire rekkjer med nøye utarbeidde motiv.

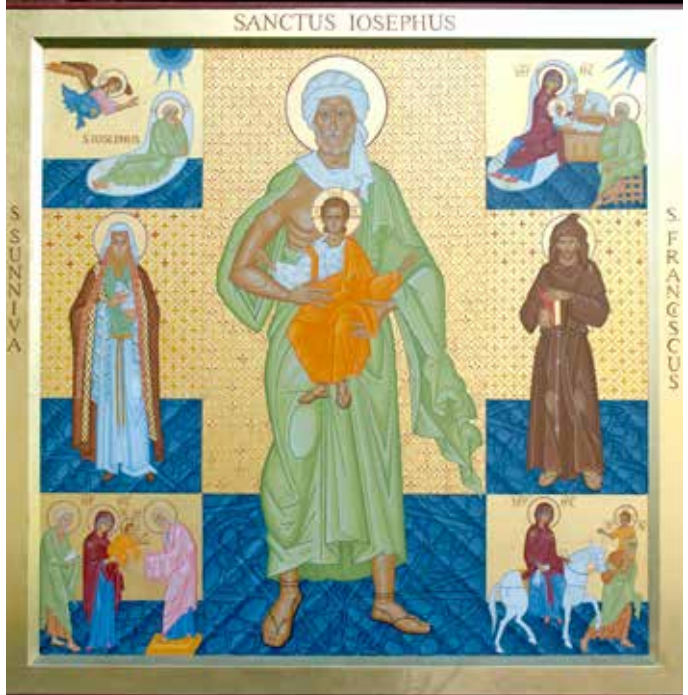
Andeleg fokuseringspunkt

Mange har erfart kor verdfullt eit fotografi kan vera ved tapet av ein kjær person. Fotografiet minner om den avdøde og gjer vedkomande i ein viss forstand nærverande. Eit ikon har også denne påminningsfunksjonen, og det eignar seg godt som meditasjonsbilete. Kristi andlet kan vera ei hjelp til å fokusera på det viktigaste i det andelege livet. Ved hjelp av formale verkemiddel som gullbakgrunn, frontalitet, rangperspektiv og omvendt perspektiv skal ikonet minna om eit guddommeleg nærvær. Gullet symboliserer det strålende lyset som spring fram frå Guds eige vesen. Kristus, Maria og dei heilage er gjennomtrenget av dette lyset. Kristus omtalar seg sjølv som «verdens lys», og Gud vert kalla «lysets Far». Lyset kjem alltid innanfrå på eit ikon, difor har det ingen slagskugar.

Omvendt perspektiv

Frontalitet og blikkontakt indikerer nærvær. Det å vera heilt og fullt til stades i noe er ein guddommeleg eigenskap som ofte vert avspegla i måten den heilage personen framstår på. Rangperspektiv vil seia at den viktigaste personen i biletet er sentralt plassert og overdriven stor i forhold til bipersonane. I eit ikon av Jesu fødsel kan Jesusbarnet verka merkeleg langt utvikla til å vera ein nyfødde baby! Og Maria er gjerne dobbelt så stor som Josef. Omvendt perspektiv er eit anna verkemiddel som understrekar at den avbilda personen tilhøyrer Guds rike – ein dimensjon som er fullkommen og uendeleg. Dei skrånande linjene kjem utanfrå, frå eit uendeleg rom bak den avbilda personen. Perspektivlinjene møtest dermed hos tilskodaren og ikkje på sjølv biletsflata slik tilfellet er i eit foto eller eit naturalistisk maleri. Tilskodaren kontrollerer ikkje den verda han ser inn i, men opplever sjølv å bli møtt og sett på.

Ikonkunstnar Solrunn Nes

ST. JOSEF: Alterfront laga til St. Josefs katolske kirke i Oslo.

- Solrunn Nes er utdanna innan psykologi og religionshistorie, og har hovudfag i kunsthistorie frå Universitetet i Bergen (1992). Ho har utdanning som ikonmålar frå Finland (1983) (russisk tradisjon) og Aten, Hellas (1985) (gresk tradisjon), og har hatt ei rekkje utstillingar og foredrag både i Noreg og utanlands.
- Som utøvande kunstnar har ho utført ei rad utsmykkingar, blant andre «Transfigurasjonen» (Aylesford kloster, England), krusifiks i Takvam kapell, prosesjonskors i Døvekirken i Bergen, krusifiks og alterfront i St. Pauls katolske kirke i Bergen, rekonstruksjon av gotisk antementsale i Hamre kyrkje på Osterøy, fargar og gull på krusifiks i Fantoft stavkirke, rekonstruksjon av gotisk alterfront i Tjugum kyrkje i Balestrand og alterfront til St. Josefs katolske kirke i Oslo.
- «Ikke lite teologi og gresk språk må ein kunne for å vere på innsida av symbola og omgrepa, og for å kunne bruke ikonmaleriet som eit sjølvstendig uttrykksmedium, slik Solrunn gjer», seier Oddvar Almønning, tidlegare rektor ved Nordfjord folkehøgskule, i sin omtale av kunsten hennar.

Internasjonal bønnedag

Første fredag i mars hvert år samles kvinner over hele verden i bønn.

Kvinnenes internasjonale bønnedag startet i USA i 1887, da kvinner fra ulike kirkesamfunn samlet seg om en felles bønnedag. I dag har bønnedagen (World Day of Prayer) komiteer i mer enn 170 land og regioner. I Norge startet slike samlinger i slutten av 1920-årene.

Årets program er satt sammen av kvinner på Bahamas. Emnet er: «Jesus sa til dem: 'Forstår dere hva jeg har gjort for dere?'». Kollekten som samles inn går til Bibelselskapets bibelmisjonsarbeid. Bibelselskapet prøver, i samarbeid med sine internasjonale kontakter, å finne kvinne-

relaterte prosjekter i de landene bønnedagsprogrammene kommer fra.

Årets prosjekt er «Hjelp til ofre for vold i hjemmet» på Bahamas, samt fortsatt støtte til Ester-prosjektet i Kamerun. I tillegg dekkes utgiftene til administrasjon, trykking og utsendelse av bønnedagsmateriellet. Bibelselskapet har arbeidet med distribusjonen av programmene, samt regnskapet for den norske komiteen for bønnedagen.

Mer informasjon:

www.norgeskristnerad.no og www.worlddayofprayer.net

Di kyrkje, ditt val

TRENG ENGASJERTE MEDLEMER: Den norske kyrkja skal gjennom viktige vegvalg i den komande valgperioden (2016-2019). (Foto: Kyrkja.no)

Samstundes med kommunevalet i september, skal det veljast nytt sokneråd og nytt bispedømeråd/kyrkjemøtet. Du kan vera med og avgjera korleis kyrkja skal styrast dei neste fire åra – både lokalt og nasjonalt.

Vil du gjera ein jobb for di lokale kyrkje? Då kan du stilla til val til soknerådet. Sokneråda har faste leke medlemmer og varamedlemmer. På vallista vert det lagt vekt på å ha god geografisk spreiding av kandidatane, samt spreiding i alder. For nærare krav til lista, kontakt kyrkjekontoret eller sjå valreglane på www.kyrkja.no/val.

Dei fleste veit kva eit sokneråd er, men kva er eit bispedømeråd? Bjørgvin bispedømeråd har ti medlemmer. Sju av desse er vanlege medlemmer av kyrkja, ein medlem er prest, og ein er annan kyrkjeleg tilsett. I tillegg er biskopen fast medlem av bispedømerådet. Bispedømerådet er også Bjørgvin sine medlemmer av Kyrkjemøtet – kyrkja sitt «storting».

Bispedømeråda og Kyrkjemøtet er særleg viktige når det skal fordelast pengar, tilsetjast prestar og når det skal gjerast vedtak for heile Den norske kyrkja, anten det gjeld kva kyrkja skal stå for, planar for trusopplæring eller gudstenestereform. I komande valperiode skal kyrkja finne vegen vidare som eit sjølvstendig trussamfunn, løyst frå staten. Kva vil

det seie å vere kyrkje i vår tid? Korleis skal ein organisere kyrkja og korleis bør soknestrukturen vere i ein eventuell ny kommunestruktur? Også ein mogeleg vigselsturgi for to av same kjønn kjem til å stå i fokus, og her er det mange som har sterke meiningar. Difor treng vi dei beste representantane vi kan få i bispedømeråda og dermed også i Kyrkjemøtet.

Nytt ved bispedømerådsvalet er at det sannsynlegvis vil kome fleire vallister der fleire meiningar om ulike tema vert representert. Då er det viktig å lese om kva kandidatane på dei ulike listene meiner før du vel røystesetel. Alternative lister kan fremjast for valrådet i bispedømet etter at nominasjonskomiteen si liste er klar 1. mars og før 1. mai. Dersom det ikkje kjem fleire lister, vil det vera høve til å foreslå kandidatar til supplerande nominasjon på nominasjonskomiteen si liste. Det må skje innan ein månad etter 1. mai.

På nettsida www.kyrkja.no/val finn du meir stoff om det kyrkjelege valet.

Utmelding av kirken skjer ikke på utmelding.no

INN- OG UTMELDING: Vegen inn i kyrkja går gjennom vatn og dåp. Utmelding skjer på papir og med namnetrekk. (Foto: Kyrkja.no)

Kirkerådet kan ikke effektivere utmeldinger av Den norske kirke på grunnlag av epost-henvendelser folk genererer via nettstedet utmelding.no.

AV KIRKERÅDET

Ifølge Kirkeloven §3 er det Kulturdepartementet som gir nærmere regler om fremgangsmåten ved innmelding og utmelding av Den norske kirke. Kulturdepartementet har godkjent at utmelding av Den norske kirke kan skje ved epost dersom det vedlegges et scannet dokument som er datert og underskrevet.

Fra departementet sies det at man forstår et scannet og undertegnet dokument som noe annet enn den løsningen som tilbys via utmelding.no. Det er ikke godkjent noen form for elektronisk signatur i denne sammenheng.

– Utmelding på nett krever nærmere utredning, fordi det angår flere forhold i kirkeloven og det tilhørende regelverket. Her er Stortinget lovgiver og departementet er regelforvalter, sier avdelingsdirektør Ole Inge Bekkelund i Kirkerådet. Han har blant annet ansvaret for forvaltning og drift av Den norske kirkes medlemsregister.

– Vi vil ta opp med Kulturdepartementet muligheten for å gjennomgå lov og regelverk med tanke på eventuelle nye fremgangsmåter for inn- og utmelding. Også kirkens valgte organer må eventuelt ta stilling til eventuelle lov- eller regelendringer. Forsvarlig forvaltning krever at dette gjøres på riktig måte og da må det ta tiden det tar, sier Bekkelund.

– Trosopplæringen forandrer kirken

DOKTORAND:

Elisabeth Tveito Johnsen har skrevet Norges aller første doktoravhandling om trosopplæring. (Foto: Erlend Berge)

Dagens barn og unge får et annet inntrykk av kirken enn sine foreldre. Dette kommer fram i Norges aller første empiriske doktoravhandling om trosopplæring, skriver Kirkeaktuelt.no.

Elisabeth Tveito Johnsen har i høst avsluttet sin avhandling *Religiøs læring i sosiale praksiser*. Hun er ansatt ved Det praktisk-teologiske seminar ved Universitetet i Oslo, og har de siste ni årene arbeidet med å forske på og undervise om trosopplæring. Norges første doktoravhandling på trosopplæring ble disputert 4. og 5. desember på Det teologiske fakultet i Oslo.

– Jeg tror at vi om ti år vil se tydelig konsekvenser av trosopplæringsreformen og de andre reformene i kirken, sier hun til Kirkeaktuelt.

– Gudstjenestemønsteret vil ikke endres for flertallet barn og unge. Så den største og vanskeligste læringsprosessen tror jeg vil være for de som er vant til å gå fast til gudstjeneste. De vil kunne oppleve å føle seg fremmedgjort, fordi mange gudstjenester vil bli tilrettelagt for barn og unge som ikke har de samme forventningene til kirken som de faste kirkegjengerne.

Trosopplæring handler gjerne om at taco blandes med nattverd, og at kirkerommet blir et sted for skattejakt med islett av Kaptein Sabeltann. Johnsen mener at slike blandinger er en del av den religiøse læringen som finner sted i kirkens trosopplæring, og at dette er med på å

endre hva kirken er og kan være. I avhandlingen tar hun særlig for seg pedagogikken. Hun har erfart at trosopplærings-medarbeidere ikke alltid er seg bevisst hvor ny den religiøse virkeligheten de formidler er for barna.

– Ta eksempelet med påskefortellingen. Barna kan stoppe helt opp ved å tenke på og forholde seg til det grusomme i at en snill mann ble spikret fast gjennom hendene - og døde! Da er det viktig at vi legger til rette for barns reaksjoner på disse bibelfortellingene. Siden vi er vant til fortellingene selv, er det lett å overse alle de religiøse og eksistensielle spørsmålene de reiser hos barna. Vi må være flinkere til å skape rom for undring og samtale, og ikke ha tidsnød når vi forteller bibelfortellinger for barn.

Doktoranden legger vekt på at læring også omfatter de handlingene vi gjør sammen i trosopplæringen. Når barna deltar i sosiale praksiser som påskevandring og gudstjenester er dette læring, og ikke bare noe som omgir den «egentlige» læringen. Så det tradisjonelle læringsbegrepet må utvides til å omfatte deltakelse i og omskaping av praksiser i kirken.

Leserbrev

Hvilken ånd?

Noen kommentarer til intervjuet «– Vi står sammen for fred» i forrige nr. av Kirketorget. Imamen Ahmed ved Bergen moske sier her: «Vi tror på samme gud, og muslimer tror også på Jesus.» Dette er religionsblanding. Muslimes gud Allah har ingen sønn, å hevde dette er blasfemi for muslimer. I Pakistan er det dødsstraff for blasfemi. Når det gjelder Jesus, regnes han som en av de mindre profetene, langt etter Muhammed.

Senere i intervjuet sier forstanderen i moskeen: «Jeg tar avstand både fra Israels og Hamas voldsbruk» og samtidig ber han om å se konflikten litt med utgangspunkt i nazistenes okkupasjon av Norge. Så fortsetter han: «Nazi-Tyskland ville kalt Gunnar «Kjakan» Sønsteby for terrorist. Jeg skulle ønske at flere nordmenn som selv har opplevd okkupasjon ville se parallellen».

Jeg har selv opplevd den tyske okkupasjonen, og min far ble arrestert og satt på fangeleiren Falstad. Jeg ser ingen parallell. Det er grotesk å sammenligne Hamas og andre palestinske terrororganisasjoner som prioriterer sivile mål (f.eks. kniv- og øksemordene på fire rabbier i en synagoge i Jerusalem nylig) med Sønsteby, som prioriterte militære mål. Dette er et typisk eselspark til Israel, som i sin krigføring er blant de beste i verden til å skåne sivile.

Til slutt vil jeg bare nevne nederste venstre hjørne på forsiden av bladet der denne artikkelen blir omtalt som «Dialog mellom åndsbrødre» over bildet av prost og de tre muslimene. Hvilken ånd?

Steinar Husebye
Ulset

REDAKTØRENS KOMMENTAR:

Takk for ditt innlegg. Jeg vil bare kort kommentere følgende: Er det noe verden trenger i dag, så er det nettopp, muligens noe upresist formulert, «dialog mellom åndsbrødre» (kanskje det heller skulle stått *åndelige søskenbarn, med henvisning til den felles «abrahamittiske» bakgrunn som tre av verdens største religioner har*). Ellers er det nok ikke alle som er enig i din påstand om at Israel er «blant de beste i verden til å skåne sivile».

Penger til en mer rettferdig verden

Ønsker du å gjøre en innsats for global rettferdighet, men mangler penger? Da kan du søke Den norske kirkes nord/sør-informasjonsmidler.

Menigheter, bispedømmer og organisasjoner tilknyttet Den norske kirke oppfordres til å søke støtte til nord/sør-informasjonsarbeid.

Skriv en kortfattet søknad om tiltaket det søkes midler til, og send den til janne.dale.hauger@kirken.no.

Retningslinjer og søknadsskjema finner du på <http://kui.no/index.cfm?id=90007>.

SØK STØTTE: Få et videre perspektiv, med økonomisk støtte på veien! (Foto: Bente Bjercke/Kirkens Nødhjelp)

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd., kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein,
Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

Bunad og stakkastovo as

Ny bunad

Omsem

Allt av tilbehør

Ring for avtale 56191800

Osterøy næringspark, 5281 Valestrandsfossen

www.bunadogstakkastovo.no

ASTRI VÅRDAL

statsautorisert revisor, autorisert regnskapsfører
Ytre Arna - tlf 55 53 14 94

- Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
- Regnskapsføring.

astri@vaardal.no - <http://www.vaardal.no>

MATGLEDE I GENERASJONER

Smørbrød, Catering,
Selskapslokaler

lekkerbiskken
Salhusveien 175 • 5107 SALHUS

TLF. 55 53 80 20 • FAX 55 53 80 28
www.lekkerbiskken.no

Rolf's Matbu og Selskapsservice

EIDSVÅG I ÅSANE • 24 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver

Barnerett

Familierett

- sambo/ekteskap

Samlivsbrudd

Kjøp/salg fast eiendom

- bolig/hytte

Littleåsv. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00

advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri

Lakkeringsverksted

Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

MCA
CAR SERVICE
GODKJENT
VERKSTED

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg

Tlf. 55 53 98 40

www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

FØRERKORT KL. B

- Fornøyde kunder
- Trygge sjåfører

Tlf. 92 26 66 33

ERIK
STEPHANSEN
TRAFIKKSKOLE

TREseksten

BIBLER - BØKER - MUSIKK - FILM - KORT - GAVER

Åsane Storsenter 42 (rulletrapp opp fra Sport1)

TLF.: 55 19 82 00

Ull er omsorg

JANUS
www.janus.no
Since 1895

Besøk oss gjerne på Janus
Kultursenter på Espeland

Nei til søndagsopne butikkar

Regjeringa med kulturminister Widvey i spissen vil ha søndagopne butikkar. På nettsidene til vg.no argumenterer ho slik for dette: «Vi har alle behov for hviledager, men det er ikke slik at vi trenger å hvile på den samme dagen alle sammen. Hvorfor skal det offentlige bestemme når vi skal hvile oss?»

AV HALVOR NORDHAUG, BISKOP I BJØRGVIN

Widvey høyrest her ut som eit ekko av Margaret Thatcher og hennar berømte ord: «There is no such thing as society». Vår kulturminister vil at kviledagen ikkje lenger skal vere ei fellessak, men eit individuelt prosjekt. Her ser vi korleis partiet Høgre er blitt stadig meir liberalistisk og mindre konservativt. Konservativ politikk vil vidareføre viktige tradisjonar og ordningar som synleggjer fellesskapet sine varige verdiar og røter. Liberalismen er derimot primært grunnlagt på å ta vare på fridomen til enkeltmennesket, og på å byggje ned alle ordningar som hindrar individet sin frie vandel og ikkje minst handel.

Det forundrar at ein kulturminister har eit så lågt medvit om søndagens plass i kulturen vår. Søndagen er på kristen mark både «heilagdag» og «kviledag», reservert til gudsdyrking og rekreasjon. Den felles kviledagen er noko av det som gjer ei samling individ til eit samfunn der ein har funne saman på eit grunnlag prega av skikkar, verdiar og tradisjonar. Eit samfunn er mykje meir enn ei tilfeldig samling individ med felles valuta og lovverk.

På tvers av alt som elles skil oss bør det vere mogeleg å sjå verdien av ein annleis vekedag der samfunnet ikkje berre opnar for, men også inviterer til kvile og ettertanke og ei form for livskvalitet som kan vere vanskeleg å finne når både ein sjølv og andre går for full maskin. Kvaliteten på ein slik kviledag er avhengig av dens kollektive karakter, noko som hos oss er historisk og kulturelt forankra i tanken om søndagen som heilagdag. Det blir ein annleis, gråare og meir slitsam kviledag dersom den blir eit individuelt prosjekt utan noka form for hjelp frå det store fellesskapet. Søndag utan søndagsro, men med opne butikkar og søndagsturar til kjøpesenter, er ikkje lenger den søndagen vi kjenner.

Venstre si kompromissløyising med å la kommunane fastsetje er heller ingen farbar veg. Så lenge ein kommune tillèt søndagopne butikkar, vil det bli svært vanskeleg for nabokommunane å halde igjen pga. frykt for handelslekkasje. Venstre sitt forslag kan likevel bli det regjeringa landar på til slutt for å få fleirtal i Stortinget, og dette vil gjere søndagopne butikkar til ei viktig kampsak fram mot kommunevalet.

Dagens ordning der nokre få butikkar held ope, kan gjerne gjerast betre. «Brustadbua» kallar på smilet hos mange, men det er eit kompromiss til å leve med. At hagesenter på søndagar kan selje varer som andre butikkar ikkje får omsetje same dag, verkar derimot grunnlaust og uheldig og fungerer som eit påskot til å rive alle demningar rundt søndagsfreden. Her kan gjerne spelereglane endrast.

Frå kyrkja si side kan eg love massiv motstand mot regjeringa sitt forslag i denne saka. Saman med andre aktørar innan fagrørsla, handelen og miljørørsla vil vi gjere det vi kan for at den planlagde reforma blir skrinlagd.

TIL KAMP FOR KVILEDAGEN: Biskop Halvor Nordhaug meiner at søndag utan søndagsro, men med opne butikkar og søndagsturar til kjøpesenter, ikkje lenger er den søndagen vi kjenner. (Foto: Geir Møller)

DEN NORSKE KYRKJA

Osterøy

Søndag 8.02. Kristi forkåringsdag

Gjerstad kyrkje kl. 11.00: Høgmesse, misjonsgudsteneste. Dåp, nattverd. Frode B. Sæthre.

Hamre kyrkje kl. 11.00: Familiegudsteneste «Sprell levande». Godt nytt til 11-åringane. Dåp, nattverd. Inge Sørheim. Offer til IKO.

Hosanger kyrkje kl. 16.00: Familiegudsteneste «Sprell levande». Godt nytt til 11-åringane. Dåp, nattverd. Inge Sørheim. Offer til IKO.

Bruvik kyrkje kl. 17.00: Høgmesse. Dåp, nattverd. Frode B. Sæthre. Offer til døveskulen i Kamerun.

Søndag 15.02. Fastelavenssøndag

Haus kyrkje kl. 11.00: Familie/karnevalsgudsteneste. Dåp, nattverd. Tom Sverre Tomren.

Søndag 22.02. Første søndag i fastetida

Gjerstad kyrkje kl. 11.00: Høgmesse. Dåp. Tom Sverre Tomren.

Søndag 1.03. Andre søndag i fastetida

Hosanger kyrkje kl. 11.00: Høgmesse. Dåp, nattverd. Inge Sørheim. Offer til kyrkjelydsarbeidet.

Søndag 8.03. Tredje søndag i fastetida

Hamre kyrkje kl. 11.00: Høgmesse. Dåp, nattverd. Per Eivind Monsen. Offer til Nordhordland indremisjon.

Haus kyrkje kl. 17.00: Høgmesse. Dåp. Tom Sverre Tomren.

Søndag 15.03. Fjerde søndag i fastetida

Hosanger kyrkje kl. 11.00: Høgmesse. Dåp, nattverd. Inge Sørheim. Offer til kyrkjelydsarbeidet.

Søndag 22.03. Maria bodskapsdag

Gjerstad kyrkje kl. 11.00: Høgmesse. Dåp. Tom Sverre Tomren.

Hamre kyrkje kl. 11.00: Babysonggudsteneste. Dåp, nattverd. Inge Sørheim. Offer til kyrkjelydsarbeidet.

Haus kyrkje kl. 19.00: Høgmesse. Dåp. Tom Sverre Tomren.

Fredag 27.03

Hosanger kyrkje kl. 10.45: Skulegudsteneste.

Søndag 29.03. Palmesøndag

Gjerstad kyrkje kl. 11.00: Familiegudsteneste. Tom Sverre Tomren.

Slekters gang

Gravferder.

Namn på døpte kjem i neste nummer.

Bruvik

20.11.14 Magnus Vik (f. 1931)
19.12.14 Johanna Mo (f. 1919)
06.01.15 Frode Bjørge (f. 1936)

Hosanger

28.11.14 Margot Nordås (f. 1920)
09.12.14 Torill Oddrun Kleiveland (f. 1950)
12.12.14 Johanna Feste (f. 1919)
17.12.14 Halldis Thomassen (f. 1925)
19.12.14 Laila M. Eriksen (f. 1939)
09.01.15 Myrtel A. Birkeland (f. 1926)
16.01.15 Alf A. Hanstveit (f. 1930)

Gjerstad

02.12.14 Målfrid L. Rød (f. 1928)
05.12.14 Mons Grimstad (f. 1938)
16.12.14 Gisle Hatland (f. 1956)
20.01.15 Anne Berit Angel (f. 1961)

Hamre

05.12.14 Irene Lunde (f. 1939)
30.12.14 Astrid Mosevoll (f. 1922)
13.01.15 Oddlaug Tepstad (f. 1930)

Basar i kyrkjelydshuset

Velkomen til basar laurdag 7. februar kl. 15.00 i kyrkjelydshuset. Det blir andakt, årsal og eigen barne-trekning. Vi tek gjerne imot gevinstar. Sal av kaffe, te, saft og kaker kr. 30 (max for familie kr 100).

Inntekta går til kyrkjelyden sine misjonsprosjekt:

- Lovsongheimen i Bangkok, Thailand: Born som bur i slummen får tilbod om barnehageplass og skulegang.
- Døveskulen i Kamerun: Døve og hørselskadde born får tilbod om skulegang.

Ver med og hjelp born som er fattige og lever under vanskelege forhold. Velkomen på basar.

Vårens pensjonistsamlingar

Det blir pensjonistsamlingar i kyrkjelydshuset i Haus på ei rekkje tysdagar frå kl. 13.30 til 15.30. Datoane er 27. januar, 10. februar (der trusmedarbeidar Helga Askeland Mjelstad vil fortelja frå arbeidet sitt), 24. februar, 10. mars, 24. mars, 7. april, 21. april, 5. mai (kl. 12.00 – sommaravslutning) og 19. mai (tur?)

Håpar du har lyst å koma, inviter gjerne nokon fleire med deg. Treng du skyss, ta kontakt med Ågot Mjølkeråen (tlf. 56390170) eller Marit Skjeldal (mobil 48141737).

Haus sokneråd, Diakoniutvalet

TAPT

Nokre gonger tapar vi ein fotballkamp eller eit veddemål med kameratane. Andre gonger opplever vi langt meir alvorlege tap. For dei tapa finst Kirkens SOS, menneske med erfaring i å lytte til og støtte andre. Ring oss anonymt kva tid som helst på 815 33 300 eller kontakt oss på kirkens-sos.no. **Vi er her. Alltid.**

 Kirkens SOS

REMA 1000

5282 Lonevåg | 56 39 22 30

 BLINK HUS

Helge Rød as

BLINK HUS Helge Rød | 5281 Valestrandsfossen
www.helgerod.no | Tlf: 56 19 37 00 | Mob: 45 24 54 85

DER GODTFOLK TREFFES
OSTERØYKROA
56193434

YX Osterøy Servicesenter
5281 Valestrandsfossen
56 39 41 86

Revheim Gravferdshjelp

Telefon: 56 39 21 73
Revheim
5282 Lonevåg

 SparebankenVest
- satsar på Vestlandet

MISTET

Nokre gonger mistar vi ein paraply eller ein hanske. Andre gonger opplever vi å miste noko langt meir alvorleg. For dei tapa finst Kirkens SOS, menneske med erfaring i å lytte til og støtte andre. Ring oss anonymt kva tid som helst på 815 33 300 eller kontakt oss på kirkens-sos.no. **Vi er her. Alltid.**

 Kirkens SOS

TOTALLEVERANDØR AV
ELEKTROINSTALLASJONER
AUTORISERT EL- OG TELEINSTALLATØR

Thunestvedt

Bergen 55 39 19 00 | Osterøy 56 19 39 00
www.thunestvedt.no

TAKK FOR STØTTA
FRÅ SPONSORANE VÅRE!

Velkommen til babysong

Babysong er for barn mellom 0 og 1 år saman med ein vaksen. På babysong får barnet stimulert dei musikalske sansane, og foreldre får tips om korleis ein kan følgja opp dåpen.

Barn som ikkje er døypte er også velkomne. Songstunda varer i 45 min. Etterpå blir det servert frukt og juice. Det er mogleg å delta både på Hamre og Gjerstad Første samling på Hamre blir 4. februar, medan første samling på Gjerstad blir 11. februar.

Påmelding via sms til mobil 480 95 658. Skriv: Barnet sitt namn + kvar de vil delta + mor eller far sitt namn. Ønskjer du meir informasjon, ta gjerne kontakt på tlf. 56 19 22 85.

Dei første som melder si interesse får først plass! Kontinuerleg påmelding så lenge det er plass. Ta med eit babyteppe til barnet ditt!

Venleg helsing
trusmedarbeidar Helga Askeland Mjelstad
Hamre & Gjerstad sokneråd

Samlingar i Borgstova på Hamre:

- Onsdag 4. februar kl. 12.00
- Onsdag 18. februar kl. 12.00
- Onsdag 11. mars kl. 12.00
- Onsdag 25. mars kl. 12.00
- Onsdag 15. april kl. 12.00
- Onsdag 29. april kl. 12.00

Samlingar i Gjerstad kyrkje:

- Onsdag 11. februar kl. 12.00
- Onsdag 4. mars kl. 12.00
- Onsdag 18. mars kl. 12.00
- Onsdag 8. april kl. 12.00
- Onsdag 22. april kl. 12.00
- Onsdag 6. mai kl. 12.00

Tid:
Onsdagar
kl.
12.00-13.30

Stad:
Borgstova ved
Hamre kyrkje
og
Gjerstad kyrkje

Dåpsskule for fyrsteklassingar

Alle fyrsteklassingar på Osterøy får invitasjon til dåpsskule. På dåpsskulen syng me, høyrer bibelforteljingar og lagar bilete saman. Tilbodet er gratis. Føresette er velkomne til å vera med.

Dåpsskulen finn du i år tre plassar: På Hauge bedehus fem torsdagar kl. 17.30-18.30, på Valestrand skule fem torsdagar kl. 13.30-14.30 (det viser seg å vera vanskeleg å finna tidspunkt der det ikkje er leksehjelp, men dette tilbodet får ein berre fem torsdagar) og Lonevåg skule fem fredagar kl. 13.30-14.30 SFO-tid (barn som ikkje går på SFO, kan også delta her).

Program for våren:

- **Hauge bedehus:** 12. februar, 19. februar, 5. mars, 12. mars og 19. mars
- **Valestrand skule:** 12. februar, 19. februar, 5. mars, 12. mars og 19. mars
- **Lonevåg skule:** 13. februar, 20. februar, 6. mars, 13. mars og 20. mars

Torsdag 26. mars skal me få omvising i Gjerstad kyrkje. Då møter alle gruppene der kl. 17.30-19.00. Søndag 29. mars er palmesøndag. Då er du invitert til familiegudsteneste i Gjerstad kyrkje. Der markerer me avslutninga på dåpsskulen, viser fram bileta me har laga og deler ut diplom til alle som har deltatt på dåpsskulen.

Påmelding innan 5. februar. Du vel sjølv kvar du vil delta, men gi beskjed ved påmelding.

Send ein sms til Gerd Karin Njaastad 480 00 637 til namn + stad eller ein sms til Helga A. Mjelstad 480 95 658 til namn + stad

Venleg helsing Gerd Karin Njaastad og
trusmedarbeidar Helga Askeland Mjelstad

Bli med til Roma

Har du lyst til å vera med på ei kyrkjehistorisk vandring i Roma? Turen går gjennom det historiske sentrum og også til Vatikanet og Peterskyrkja.

Prisanslag 5000 kroner for fly + hotell. Tidsrom: 24.09. – 27.09. 2015. Turleiar vert Kristoffer Foldøy.

Meld di interesse på mail til Hamre sokneråd v/Jenny Eikeland: jingeike@online.no innan 01.03.

så sender vi deg meir informasjon.

Det vil også bli lagt ut fylldig info på heimesida til kyrkja i Osterøy: www.osteroy.kyrkja.no. Arr.: Hamre sokneråd.

